

УДК 373.3:811.161.2:004.8

Анна Шекмар, здобувачка другого (магістерського) рівня вищої освіти спеціальності АЗ Початкова освіта, Мукачівський державний університет, м. Мукачево, Україна

ЗАСТОСУВАННЯ ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ ДЛЯ ПЕРСОНАЛІЗАЦІЇ НАВЧАННЯ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ

Анотація. У тезах проаналізовано теоретичні та практичні засади використання технологій штучного інтелекту для індивідуалізації вивчення української мови в початковій школі. Виокремлено роль адаптивних освітніх платформ та інтелектуальних чат-ботів у створенні персоналізованих траєкторій, що враховують темп і когнітивні особливості учнів. Наголошено на важливості автоматизації рутинних завдань вчителя для посилення творчої складової навчання в умовах Нової української школи.

Ключові слова: штучний інтелект, початкова школа, українська мова, персоналізація навчання, адаптивні платформи, Нова українська школа.

Abstract. The abstracts analyze the theoretical and practical foundations of using artificial intelligence technologies for individualizing Ukrainian language learning in primary school. The role of adaptive educational platforms and intelligent chatbots in creating personalized trajectories that take into account the pace and cognitive characteristics of students is highlighted. The importance of automating the teacher's routine tasks to strengthen the creative component of learning in the conditions of the New Ukrainian School is emphasized.

Keywords: artificial intelligence, primary school, Ukrainian language, personalized learning, adaptive platforms, New Ukrainian School.

Сучасна модернізація початкової освіти в Україні, що реалізується через концепцію Нової української школи, висуває високі вимоги до індивідуалізації освітнього процесу. Штучний інтелект стає незамінним асистентом вчителя, дозволяючи змістити акцент з рутинної перевірки робіт на творчу взаємодію та психологічну підтримку кожного школяра [3]. Персоналізація навчання за допомогою інтелектуальних систем ґрунтується на аналізі великих обсягів даних про успішність, «слабкі місця» та стиль засвоєння інформації дитиною, що дає

змогу створювати унікальні освітні траєкторії [6]. Впровадження таких інновацій дозволяє забезпечити адаптивність контенту, коли складність граматичних чи орфографічних вправ підлаштовується під результати учня в реальному часі [2].

Ефективним інструментом для формування мовленнєвих компетентностей є використання адаптивних платформ, таких як «На Урок», «Розумники» або «МійКлас», які забезпечують миттєвий зворотний зв'язок та автоматичне коригування навчальних сценаріїв [1]. Зокрема, інтелектуальні чат-боти дозволяють симулювати реальні комунікативні ситуації, надаючи учням можливість практикувати діалогічне мовлення та розширювати словниковий запас у безпечному інтерактивному середовищі [5]. Це значно підвищує мотивацію молодших школярів, оскільки система пропонує саме ті завдання, які відповідають їхнім актуальним інтересам та рівню підготовки [4].

Отже, генеративні моделі ШІ відкривають шлях до створення унікального дидактичного контенту, як-от персоналізованих текстів для читання, де героями можуть бути улюблені персонажі конкретної дитини, що стимулює зацікавленість мовою [2]. Окрім цього, технології ШІ забезпечують інклюзивність освіти, пропонуючи інструменти перетворення тексту на голос для підтримки дітей із дислексією або порушеннями зору, роблячи вивчення української мови доступним для всіх здобувачів [6]. Проте системна інтеграція ШІ потребує від педагога високого рівня цифрової грамотності та етичної відповідальності, аби технології доповнювали, а не замінювали живе спілкування [3]. Системне використання інтелектуальних сервісів не лише готує дітей до цифрового майбутнього, а й формує навички автономного навчання та критичного мислення вже з молодшого шкільного віку [4].

Список використаних джерел

1. Башуцька О. С., Політов І. А., Фенцик О. М. Впровадження штучного інтелекту в освітні платформи: переваги та ризики. *Академічні візії*. 2025. № 44. <https://doi.org/10.5281/zenodo.15777291>

2. Громова Н. Використання штучного інтелекту для персоналізації навчання української мови в НУШ. *Професіоналізм педагога: теоретичні й методичні аспекти*. 2025. Вип. 23 (1). С. 63–73. <https://doi.org/10.31865/2414-9292.23.2025.334119>
3. Морзе Н. В., Варченко-Троценко Л. О., Терлецька Т. С., Смирнова-Трибульська Є. М. Штучний інтелект у ролі асистента вчителя початкової школи. *Відкрите освітнє e-середовище сучасного університету*. 2023. № 15. С. 97–115.
4. Саєнко Ю., Сухомлінова А., Сухомлінова Ю. Діти в епоху штучного інтелекту: як підготувати дітей до цифрового майбутнього. *Науковий вісник Мелітопольського державного педагогічного університету*. 2024. № 2 (33). <https://doi.org/10.33842/22195203-2024-2-33-154-159>
5. Удовиченко Л., Строганова Г., Степаненко О., Попович А., Кримець О. Використання чат-ботів на основі штучного інтелекту для інтерактивного навчання української мови. *Journal of Theoretical and Applied Information Technology*. 2025. Vol. 103 (12). С. 5119–5131. https://elibrary.kubg.edu.ua/id/eprint/52958/1/L_Udovychenko_JTAIT_12_FSM.pdf (дата звернення 14.05.2026).
6. Швардак М. В., Попович О. М. Персоналізоване навчання з використанням штучного інтелекту. *Науковий вісник Сіверщини. Серія: Освіта. Соціальні та поведінкові науки*. 2025. № 1 (14). С. 139–156. <https://doi.org/10.32755/sjeducation.2025.01.139>